

Laatua ja yhtenäisyyttä kerääjien koulutukseen ja välineisiin, esimerkkinä keruuvakka

Juha Rutanen, Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry

Luonnontuotepäivät 18.11.2020

Luonnontuotealan koulutuksen historiaa

- Luonnontuotealalla koulutuksen kolmiportainen järjestelmä rakentui 1969 alkaen: kerääjät (poimijakortit, 1 pv), kerääjien kouluttajat (neuvojat ja neuvojakortit, 1 vk), kouluttajien kouluttajat (sienitarkastajat/keruutuotetarkastajat)
- 1995 ammattitutkintolainsäädäntö, viralliset tutkinnot PT, AT ja EAT
- Samoihin aikoihin Opetushallitus luopui neuvojarekisterin ylläpidosta, alan kurssituksesta ja aiemman muotoisen koulutuksen kehittämisestä
- Perinteinen koulutusjärjestelmä nimikkeineen jäi osin kurssitarjontaan ja osin siirtyi ammatillisten tutkintojen sisälle ja rinnalle (vaikka ei suoraan mainittu tutkintojen perusteissa)
- Neuvoja nro 5000 vuonna 2006, vähitellen rekisterin ylläpito hiipui

Luonnontuotealalle on kertynyt nimikkeitä...

luonnonvaratuottaja
hortaohjaaja
luonnonyrttineuvoja
Sienineuvoja
Yrttineuvoja
keruutuoteneuvoja
kauppasieneuvoja
kauppayrttineuvoja
luonnontuoteneuvoja
keruuyrttineuvoja

Tunnistatko joukosta alan virallisia ammattinimikkeitä?

Ammatillista koulutusta työelämän tarpeisiin

- Vuodesta 1995 lähtien luonnontuotealaan liittyvien ammatillisten tutkintojen (PT, AT, EAT) sisältöjä uudistettu kehittyvän alan mukana
- Tutkinnot sisältävät osaamisen, jolla varmistetaan turvallinen ja laadukas toiminta luonnontuotealalla
- Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto, luontoalan osaamisala, tutkintonimike **luonnonvaratuottaja**
- Luontoalan ammattitutkinto, luonnontuotealan osaamisala, tutkintonimikkeet **luonnontuotejalostaja** ja/tai **luonnontuoteneuvoja**
- Luontoalan erikoisammattitutkinto, luonnontuotealan osaamisala, tutkintonimike **luonnontuotekehittäjä**

Keruuosaaminen

- Kerääjä.fi -palvelu kokoaa koulutetut kerääjät ja tarjoaa sähköisen kerääjäkortin, tavoitteena on vahvistaa ja yhtenäistää osaamista sekä todentaa kerääjän raaka-ainekohtainen osaaminen
- Kerääjän edellytetään hallitsevan lajintunnistuksen sekä raaka-ainekohtaisesti keskeiset kestävän keruun menetelmät, laatukriteerit ja raaka-aineen esikäsittelyn
- Ammatillisen tutkinnon yhteydessä osoitettu vastaava luonnontuotekohtainen osaaminen voidaan kirjata tutkintotodistukseen, OPH 22.9.2020 (yhdistettävissä kerääjä.fi)
- Yhtenäistä koulutusmateriaalia sekä kestävän keruun ohjeita ja laatukriteerejä tarvitaan lisää

Kerääjien kouluttaminen

- Kerääjä.fi -palvelu tukeutuu kerääjien kouluttajien pätevyyden arvioinnissa alan ammatillisiin tutkintoihin, ”tutkinnot sisältävät riittävän osaamisen”
- Kouluttajalta vaaditaan alan ammattitutkinnon suorittamista tai vähintään suoritettuna ammattitutkinnosta tutkinnonosan *Luonnontuotteiden talteenottaminen* sisältämä osaaminen. Toistaiseksi myös alan vankka kouluttajakokemus hyväksytään.
- Aiemmat sieni-, yrtti- yms. neuvojasuoritukset voivat vähitellen väistää virallisia tutkintoja, osatutkinto mahdollista suorittaa
- Yhtenäistä koulutusmateriaalia ja täydennyskoulutuksia kouluttajien tueksi tarvitaan

Case keruuvakka

- Raaka-aineitten keruun kehittämistyössä herännyt kysymyksiä keruuvälineistä, laadukasta ja **tuotannollista** toimintaa ei ole tarkasteltu riittävästi
- Kerkkien yms. luonnontuotteiden keruussa on käytetty erilaisia astioita, esim. sankoja, koreja, laatikoita tai taimivakkoja
- Astioiden käytännöllisyydestä tai elintarvikekelpoisuudesta ei ole ollut aina varmuutta
- Suomen luontoyrittäjäverkosto ry on pohtinut asiaa ja kartoittaa kiinnostusta **keruuvakkojen yhteishankintaan, ota yhteyttä!**

Kiinnostaisiko keruuvakan yhteishankinta?

Elintarvikemuovia
Vyötärölle muotoiltu,
istuu myös kyljelle
Vyöltä irrotettava
Reiällinen pohja
Tilavuus 9 litraa
Kevyt, noin 550 g
Hinta n. 25 euroa (vyö
ja kori)

Ota yhteyttä, jos yhteishankinta kiinnostaa!

Elintarvikemuovia
Vyötärölle muotoiltu,
istuu myös kyljelle
Vyöltä irrotettava
Reiällinen pohja
Tilavuus 9 litraa
Kevyt, noin 550 g
Hinta n. 25 euroa (vyö
ja kori)

juha.rutanen@
aitoluonto.fi

Toteutuu, jos kysyntää
riittävästi.

